

Samhandling/taushetsplikt

Theo Dretvik

Fagdag 19.10.2017

Psykisk helse og rus

Taushetsplikt og samhandling

- Kort om samhandling i helse, sosial, hjelpe og nødetater
- Taushetsplikt, ulike hjemler- skranker
 - Oversikt
- Nærmere innpå - ulike innfallsvinkler
 - Pasient/ pårørende
 - Med annen helsetjeneste
 - Mellom etater
 - Barnevern
 - Politiet
- Prosessuelt/ saksbehandling

Samhandling og samarbeid

- Hvorfor samhandling/samarbeid?
 - Begrepene
 - Politiske mål/lovgivers intensjon
- Hjemler helse
 - HPL § 4; faglig forsvarlighet
 - Helse- og omsorgsloven § 3-4, 2. ledd
 - Specialisthelsetjenestel § 2-1e
 - Eksempel andre etater

Hvorfor taushetsplikt?

- Hvorfor streng taushetsplikt i helse
 - Tillitsforhold, pasient må tåle å gi alle relevante opplysninger for å få hensiktsmessig hjelp
 - Eksempel: Person i tvist om barnefordeling og med barnevern, akuttinnleggelse psyk, suicidfare. Skal han tørre å fortelle psyk om sine tanker/problem? Fare for at opplysninger går videre til barnevern/barnemor...
 - Generelt: diskresjon.
 - Dersom fri flyt, stor pågang krav om info: helse/personlige forhold for andre
- Pasient og brukerrettighetslov § 3-6

Taushetsplikt – tresporet system kollisjon: lex specialis

Profesjonsbestemt taushetsplikt

Eks Helsepersonellovens § 21 flg

Streng stillingsbestemt taushetsplikt

Eks Barnevernloven § 6-7

Generell stillingsbestemt taushetsplikt

Forvaltningslovens § 13 flg.

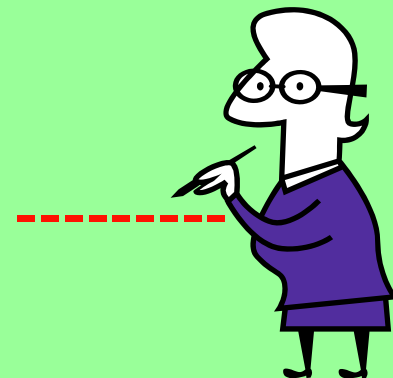
Taushetsplikt- Helse

- Hovedregel om taushetsplikt, § 21
 - Helsepersonell skal hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være helsepersonell

Taushetsplikt- Oversikt

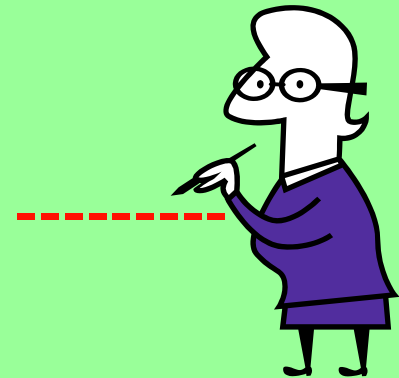
- Samtykke, § 22
 - Hvem kan samtykke, krav til samtykke?
- Begrensing, § 23 Taushetsplikt ikke til hinder for at opplysninger gis videre
 - Til den som er kjent med oppl. Fra før
 - Når ingen berettiget interesse tilsier hemmelighold
 - Når beskyttelse er ivaretatt ved at individualiserende kjennetegn borte
 - Når tungtveiende private eller offentlige interesser gjør det rettmessig å gi oppl. Videre
 - Ved lovbestemte unntak

Taushetsplikt- oversikt

- Opplysninger etter en persons død, § 24
- Opplysninger til samarbeidende personell, § 25
- Opplysninger til virksomhetens ledelse m.v § 26

- Opplysning til arbeidsgiver, § 28

Taushetsplikt- oversikt

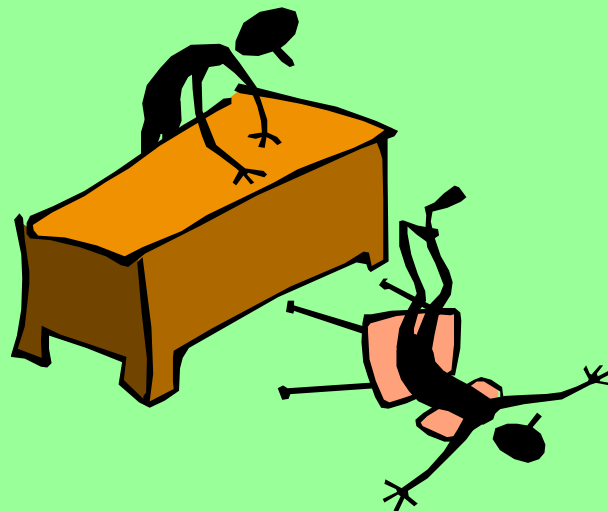
- Opplysning til tilsynsmyndighetene, § 30
- Opplysning til nødetater, § 31
- Opplysning til sosialtjenesten, § 32
- Opplysning til barnevernstjenesten, § 33

Taushetsplikt- oversikt

- Melding om betydelig personskade, § 38

Pasient - informasjon

- Pasienten «eier» sine opplysninger, PBL § 3-2, 2. ledd, HPL § 22
- Journalføring, plikten HPL § 39/40
- Reservasjon journalføring?
 - Egen reservasjon: pasientjournalloven § 17 :
Problemstillinger
 - Kan pårørende gi info som skal «klausuleres» / ikke journalføres?
 - Innsynsreglene, PBL § 5-1, komparentopplysninger

Pasient – pårørende

- Pårørendes informasjonsrett PBL § 3-3
 - Info til barn, HPL § 10 a
 - Info om Barn, pbl § 3-4
 - 16-18 år, § 3-4, 3. ledd
 - Over 16, ute av stand til å samtykke, § 3-3, 2. ledd
 - Voksne istand til å samtykke/reservasjoner

Problematikk. Eks: pasient på akutt psyk, ønsker ikke at familie skal vite, leteaksjon

Ungdom på avrusning, ønsker ikke at mor og far skal vite, foreldreansvar

Pasient- samhandling i helsevesen

- Plikt samhandling
 - Informasjon til samarbeidende personell , rundskriv 2001
- Samtykke til samhandling/informasjon «dersom ikke motsetter seg»
- Reservasjon :
 - HPL § 25
 - Pasientjournallov § 17

Informasjon til samarbeidsparter innenfor helse

- Annen helsetjeneste
 - Avdelinger på sykehus (somatikk/psyk)
 - Primærhelsetjeneste, statlig helsetjeneste

Samhandling eksternt, andre forvaltningsorgan

Barnevern i særstilling

Hensyn til barns situasjon og behov går foran
hensyn til pasient i gitte tilfeller

- Meldeplikt
- Opplysningsplikt

Dilemma: dynamikk

Krav om uttalelser, og avgi vitneforklaring i
retten..

Samhandling Politiet

- Informasjonsrett/plikt utad for politiet
- Strengere regulering hos helse?
- Hvilke opplysninger kan gis *til* politiet ?
 - Utleveringspålegg
- Hva kan gis av opplysninger til allmenheten / media / andre i saker av stor offentlig interesse?
- Hvem skal gi opplysningene ?

Rent praktisk

- Samhandling/samarbeid, samtykke
 - Pasienten samtykker til utveksling av informasjon
 - Samtykke på vegne av barn/voksen ute av stand
 - NB 1: Informert samtykke
 - NB2: Hvordan dokumentere for ettertiden
 - Pasienten angrer seg og anklager deg for å ha gått for langt?
 - Skriftlig samtykke ?
 - Dokumentere i journal

Rent praktisk

- Hva gjør du når du er usikker?
 - Sjekke rutiner/regelverk
 - Avklaringer med overordnede/ kollegaer
 - Avklaring med jurist/ fylkeslege
 - Ikke alltid man finner et klart svar
 - Dokumentere dine vurderinger

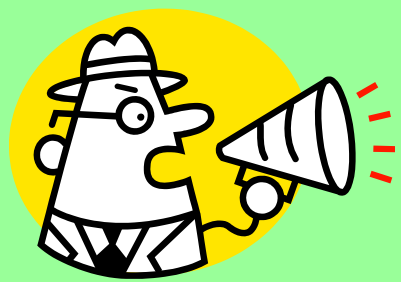
Reaksjoner ved brudd på lovens bestemmelser

- Anmodning om vurdering av mulig pliktbrudd, §55
- Advarsel, § 56.
- Tilbakekall, § 57
- Suspensjon , § 58
- Begrensinger, § 59
- Info til arbeidsgiver m.v. §66
- Straff, § 67, eksempel

"I'm stumped.
We'll have to wait for
the autopsy."

PBRL

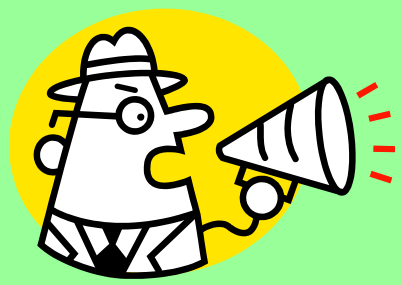
Rett til informasjon, § 3-2 Pasient/Bruker selv;

- Pasient/helse:

- Den info som er nødvendig for å få innsikt i helsetilstand og innholdet i helsehjelpen.
- Info om risikoer og bivirkninger
- Info om skade/alvorlige komplikasjoner (og om NPE). Også når oppdaget etter avsluttet beh.
- I utgpk. ikke mot pasientens uttrykte vilje
- Unnlates dersom påtrengende nødvendig av hensyn til pasienten eller nærstående liv/alvorlig helseskade

- Brukere

- skal ha den informasjon som er nødvendig for å få tilstrekkelig innsikt i tjenestetilbudet og for å kunne ivareta sine rettigheter

RBRL

PASIENT/ HELSE: Andres rett til informasjon

- Nærmeste pårørende, § 3-3
 - Samtykke fra pasient, eller forholdene tilsier det
 - Over 16 år og ute av stand – pas og pårørende
- Informasjon pas u 16 år, § 3-4
- Informasjonens form, § 3-5
- Vern mot spredning av opplysninger, § 3-6

PBRL ; Pasient /helse

Samtykke

- Samtykke og tvang - legalitetsprinsippet
- Hovedregel , § 4-1
 - Helsehjelp skal bare gis med pasientens samtykke, med mindre det foreligger lovhjemmel eller annet gyldig rettsgrunnlag
 - For at samtykket skal være gyldig må pasienten ha fått nødvendig informasjon om sin helsetilstand og innholdet i helsehjelpen
 - Pas kan trekke samtykke tilbake. Skal da ha info om betydning av at helsehjelp ikke gis

PBRL: Pasient/ helse

Samtykke

- Krav til samtykkets form, § 4-2
- Hvem har samtykkekompetanse, § 4-3
 - Utgpkt :Myndige og mindreårige over 16 år
 - Samtykke kan bortfalle helt eller delvis dersom...
 - Den som yter helsehjelp avgjør om pas. mangler samtykke
 - Avgjørelse skriftlig og begrunnet
- Samtykke på vegne av barn, § 4-4

PBRL: Pasient/samtykke

Samtykke

- Samtykke på vegne av ungdom som ikke har samtykke kompetanse, § 4-5
- Samtykke på vegne av myndige som ikke har samtykke kompetanse, § 4-6 NB endring...
- Pasienter som er umyndiggjorte, § 4-7
- Pasienter som ikke har nærm. Pårørende, § 4-8
- Rett til å nekte helsehjelp, § 4-9

© The Artist from www.cartoonbank.com All Rights Reserved

**"If he has insurance, he's in a coma—
if he doesn't have insurance, he's dead."**

Latinacion.com

"Testifying against another doctor would violate my ethics, so I'll have to charge double."

